

Wykorzystanie Internetu w wybranych gospodarstwach rolnych

Streszczenie: *Dokonano oceny 25 wybranych gospodarstw rolnych pod względem wykorzystania Internetu. Instrumentem badawczym był kwestionariusz, który dotyczył informacji o rolniku i jego gospodarstwie oraz obejmował wywiad na temat wykorzystania Internetu przez respondenta. 22 osoby wskazały Internet jako główne źródło zdobywania informacji na temat rolnictwa. Aż 17 badanych deklaruje korzystanie z Internetu kilka razy dziennie. Z badania wynika, że najczęściej odwiedzane portale internetowe to portale informacyjne, z których korzysta 80% badanych, a następnie portale społecznościowe – 60% badanych, edukacyjne – 52%, sklepy internetowe – 40%. Cele korzystania z Internetu plasują się następująco: poszerzanie wiedzy rolniczej – 88%, kupno/sprzedaż – 60%, bankowość internetowa – 52%, załatwianie spraw urzędowych – 44%, kontakt z kontrahentami/firmami/innymi rolnikami – 16%. Dla 96% badanych Internet jest przydatny w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.*

Wprowadzenie

Współcześnie podstawowym źródłem informacji rynkowej rolników jest telewizja oraz prasa rolnicza, dostarczająca często ogólnych wiadomości [Zielińska i Śmiglak-Krajewska 2009]. „Lepsze źródło informacji stanowi komputer wraz z Internetem, jednak często nie jest wykorzystywany w działalności gospodarstw [Rural Development 2009].

Internet dla rolnika może być źródłem informacji zarówno poznawczych (ustawodawstwo, komunikaty, bazy danych), jak też decyzyjnych (procedury, reguły, zarządzanie, marketing czy finanse) [Kavka i in. 2007]. „Inwestycje w technologie informacyjno-telekomunikacyjne na obszarach wiejskich przyczyniają się do zwiększania możliwości pogłębiania wiedzy przez rolników, co w konsekwencji pozwoli na podniesienie produktywności w gospodarstwach” [Zaliwski i Pietruch 2007]. Jest on zatem narzędziem, które rolnik może wykorzystać do poszerzania swojej wiedzy, a także do wykonywania podstawowych czynności urzędowych i finansowych nie opuszczając swojego gospodarstwa.

Cel, zakres i metodyka badań

Celem badań była ocena wybranych gospodarstw rolnych pod względem wykorzystania Internetu. Materiał badawczy stanowiły dane uzyskane z badań

ankietowych przeprowadzonych w 25 gospodarstwach rolnych w 2019 roku. Kwestionariusz ankietowy zawierał pytania dotyczące podstawowych informacji o rolniku i jego gospodarstwie oraz pytania o wykorzystanie Internetu.

W celu oceny rolników podzielono na 5 grup wiekowych: poniżej 30 lat, 30-39 lat, 40-49 lat, 50-60 lat oraz powyżej 60 lat.

Wyniki badań

W grupie respondentów znalazło się 25 osób. Wśród nich nieznacznie przeważały kobiety (52%). Największą grupę wiekową stanowiły osoby w przedziale poniżej 30 roku życia (56%), posiadające średnie wykształcenie (44%) oraz od 5 do 9 lat doświadczenia w pracy w gospodarstwie rolnym. Znaczna większość (68%) respondentów prowadziła w gospodarstwie produkcję roślinną i zwierzęcą.

Ankietowanych rolników zapytano, z jakich źródeł korzystają, gdy szukają informacji na temat rolnictwa. Aż 22 ankietowanych (88%) jako główne źródło informacji rolniczej wskazało Internet. Kolejnym źródłem, z którego ankietowani czerpią informacje, okazała się telewizja. Wskazało ją 14 rolników (56%). Na kolejnej pozycji uplasowała się prasa rolnicza, którą wskazało 8 rolników (32%). Jedynie 3 osoby (12%) zadeklarowały czerpanie informacji na temat rolnictwa z radia. Wśród 22 ankietowanych, którzy wskazali Internet jako główne źródło informacji o rolnictwie, znaleźli się rolnicy ze wszystkich grup wiekowych. 55% spośród tych osób stanowili rolnicy poniżej 30 roku życia. Osoby w wieku 30-39 lat oraz 40-49 lat stanowiły odpowiednio 23% i 14%. Zarówno grupa wiekowa 50-60 lat, jak i grupa osób powyżej 60 roku życia były reprezentowane przez jedną osobę. Wśród właścicieli gospodarstw, którzy zadeklarowali Internet jako główne źródło informacji o rolnictwie, największą grupę stanowiły osoby ze średnim wykształceniem (45%). Osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 32%, zaś z zasadniczym zawodowym – 23%.

Zauważono zależność między wiekiem respondentów a wyborem źródła informacji o rolnictwie. Internet wybrany został w większości przez młodszych rolników. Zauważono także pewną zależność dotyczącą wykształcenia rolników. Internet jako źródło informacji rolniczej zadeklarowały głównie osoby ze średnim wykształceniem. Dużą grupę stanowili także rolnicy z wyższym wykształceniem.

Respondentów zapytano, jak często korzystają z Internetu. 68% ankietowanych twierdzi, iż korzysta z Internetu kilka razy dziennie. Raz dziennie z Internetu korzysta 12% ankietowanych rolników. Kilka razy w miesiącu Internetem posługuje się również 12%. Korzystanie z Internetu raz w miesiącu i rzadziej niż raz w miesiącu zadeklarowało tyle samo respondentów – 4%. Spośród rolników

korzystających z Internetu kilka razy dziennie aż 70% stanowią osoby w wieku poniżej 30 roku życia, następnie 18% stanowią osoby w przedziale wiekowym 30-39 lat. Wśród osób korzystających codziennie z Internetu osoby w wieku 40-49 lat oraz powyżej 60 roku życia znalazły się 2 osoby. Korzystanie z Internetu raz dziennie zadeklarowały 3 osoby w wieku kolejno 30-39 lat, 40-49 lat oraz 50-60 lat. Kilka razy w miesiącu korzystanie z Internetu wskazały 2 osoby w wieku poniżej 30 roku życia oraz 1 osoba w wieku 30-39 lat. Raz w miesiącu i rzadziej niż raz w miesiącu z Internetu korzystają 2 osoby w wieku 40-49 lat. Wiek respondentów okazał się być istotnym czynnikiem wpływającym na częstotliwość korzystania z sieci. Jak pokazało badanie, młodszy rolnicy znacznie częściej używają Internetu.

Następnie rolnikom zadano pytanie, jakie urządzenie służy im podczas przeglądania portali internetowych. 52% respondentów wskazało na używanie do tego celu komputera, z czego 46% stanowiły osoby poniżej 30 roku życia, 31% – osoby w wieku 30-39 lat, 15% – osoby w wieku 40-49 lat oraz 8% – powyżej 60 roku życia. Korzystający z Internetu na smartfonach również stanowili dużą grupę – 40%. W tej grupie największą część stanowili młodzi rolnicy poniżej 30 roku życia – aż 70%. Rolnicy w wieku 40-49 lat stanowili 20%, zaś w wieku 50-60 lat – zaledwie 10%. Używanie tabletu podczas przeglądania portali internetowych zadeklarowały jedynie 2 osoby poniżej 30 roku życia oraz w wieku 30-39 lat. Badanie wykazało, iż młodszy rolnicy znacznie częściej korzystają z Internetu na podręcznych urządzeniach takich jak smartfon, natomiast komputer okazał się urządzeniem używanym przez różne grupy wiekowe.

Ankietowanych właścicieli gospodarstw poproszono o wskazanie portali internetowych, które odwiedzają. Najczęściej odwiedzanymi stronami internetowymi okazały się być portale informacyjne, które wskazało 80% respondentów. Następne w kolejności są portale społecznościowe z wynikiem 60%. 52% ankietowanych wskazało również portale edukacyjne, a 40% sklepy internetowe. 4% ankietowanych korzysta także z innych portali, niewymienionych w ankiecie. Z portali społecznościowych najczęściej korzystają rolnicy w wieku poniżej 30 roku życia – 70%, następnie rolnicy w wieku 30-39 lat – 20% oraz 40-49 lat – 7%. Portale informacyjne, edukacyjne oraz sklepy internetowe również są najczęściej odwiedzane przez młodych rolników. Osoby w innym przedziale wiekowym stanowią tu znacznie mniejszą grupę.

W kolejnym etapie ankiety poproszono rolników o wybranie celów, w jakich korzystają z Internetu. Aż 88% ankietowanych oznajmiło, że korzysta z Internetu w celu poszerzania wiedzy rolniczej, z czego 60% stanowiła grupa wiekowa poniżej 30 roku życia, 18% – grupa 30-39 lat, 14% – grupa 40-49 lat, 4% – grupa 50-60 lat i 4% grupa powyżej 60 roku życia. Korzystanie z Internetu w celu kupna i sprzedaży zadeklarowało 60% ankietowanych, wśród których

66% stanowią osoby poniżej 30 lat, 20% – osoby w wieku 30-39 lat, 7% – osoby w wieku 40-49 lat oraz 7% – osoby w wieku 50-60 lat. Z bankowości internetowej korzysta 52%, a sprawy urzędowe załatwia – 44%, kontakt z kontrahentami i innymi rolnikami deklaruje 16% ankietowanych.

Na pytanie podsumowujące badanie, czy Internet jest przydatnym narzędziem w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, 96% ankietowanych odpowiedziało twierdząco. 4% badanych określiło Internet jako nieprzydatny w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

Podsumowanie

Jak twierdzą Borusiewicz i Kapela [2012] wśród korzyści, jakie przynieść może posiadanie łącza internetowego, respondenci wymieniają najczęściej: zakup środków ochrony roślin, edukację oraz kontakty z innymi uczestnikami rynku.

Badania wykazały, że Internet jest głównym narzędziem, służącym do poszukiwania informacji na temat rolnictwa. Z Internetu najczęściej korzystały osoby młode, poniżej 30 lat. Młodzi rolnicy okazali się również grupą najchętniej używającą smartfonów. Używanie komputera do przeglądania Internetu zadeklarowały różne grupy wiekowe. Najchętniej odwiedzane przez rolników portale internetowe to portale informacyjne, których przeglądanie wskazało 80% ankietowanych. Poszerzanie wiedzy rolniczej okazało się być najczęściej wskazywanym celem korzystania z Internetu. Także w tym przypadku młodzi rolnicy tworzyli największą grupę – 60%.

Analizując zebrane w kwestionariuszach ankietowych dane, można wysunąć wnioski, iż korzystanie z Internetu jest głównie domeną młodych rolników. Niemniej jednak rolnicy z pozostałych grup wiekowych również używają Internetu w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Dla 96% ankietowanych rolników Internet jest przydatnym narzędziem w pracy w gospodarstwie rolnym.

Literatura

- Borusiewicz A., Kapela K., 2012: *Wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych (ICT) w wybranych gospodarstwach rolnych województwa podlaskiego*. Inżynieria Rolnicza, 2(136): 121-128.
- Cupiał M., 2006: *Potrzeby informacyjne gospodarstw rolnych Małopolski*. Inżynieria Rolnicza, 2(77): 185-190.
- Kavka M., Trávníček Z., Kavka P., Kavka P., Dobek T., 2007: *System informacyjny wykorzystywany w doradztwie rolniczym na terenach wiejskich*. Inżynieria Rolnicza, 2(90): 85-91.

- Śmiglak-Krajewska M., Zielińska A.J., 2009: *Informacja rynkowa jako czynnik wspomagający zarządzanie ryzykiem w agrobiznesie*. Journal of Agribusiness and Rural Development 1(11).
- Zaliwski A.S., Pietruch C., *Narzędzia informatyczne w produkcji roślinnej*. Inżynieria Rolnicza, 2007; 2(90):333-339.

Internet usage in selected farms

Summary: 25 selected farms were evaluated in terms of Internet usage. The research instrument was a questionnaire, which concerned information about the farmer and his farm, and included an interview about the use of the Internet by the respondent. 22 people have indicated the Internet as the main source of information on agriculture. As many as 17 respondents declare using the Internet several times a day. The study shows that the most frequently visited internet portals are information portals used by 80% of respondents, followed by social networking sites - 60% of respondents, educational - 52%, online stores - 40%. The goals of using the Internet are as follows: expanding agricultural knowledge - 88% purchase/sale - 60%, online banking - 52%, dealing with official matters - 44%, contact with contractors /companies/ other farmers - 16%. For 96% of respondents, the Internet is useful in running a farm.

Keywords: internet, agricultural farm